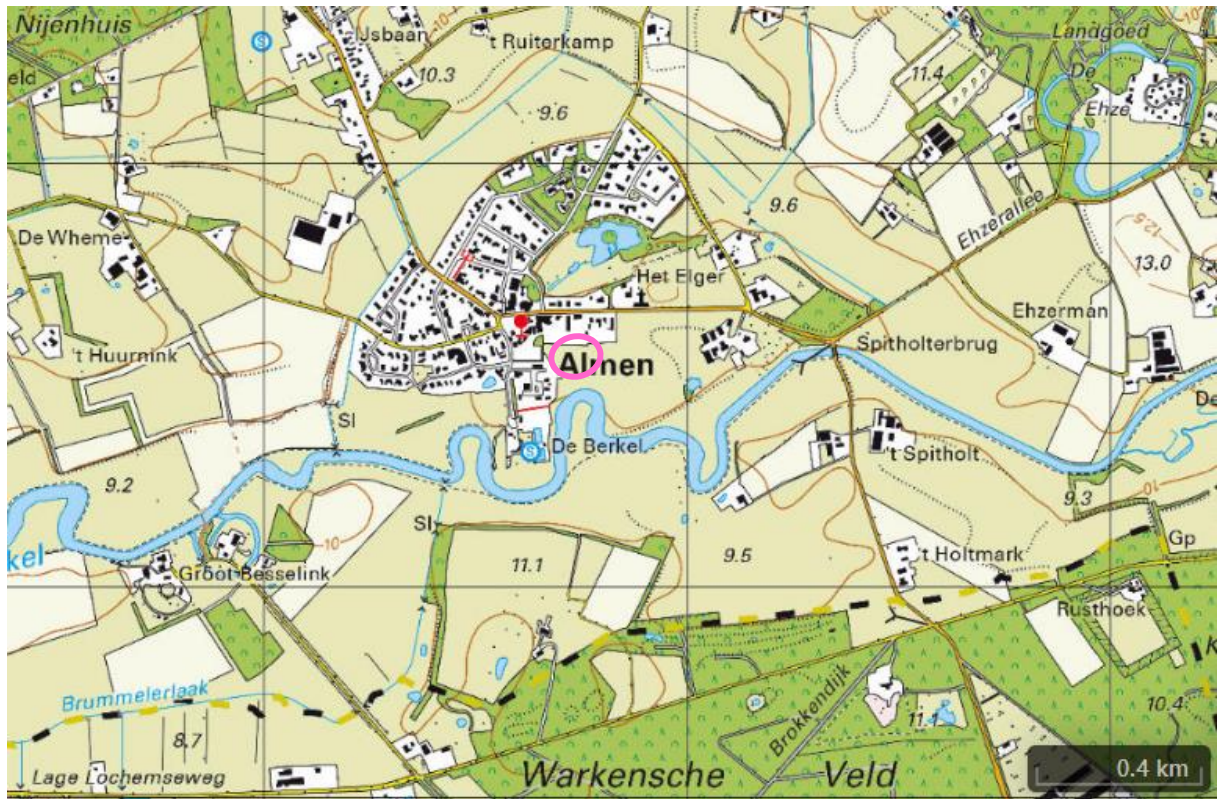

Nader onderzoek steenuil

Het Erf / Dorpsstraat, Almen

Nader onderzoek steenuil

Het Erf / Dorpsstraat, Almen

Opdrachtgever: Gemeente Lochem
Hanzeweg 8
7241 CR Lochem

Datum: 17 mei 2024

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.
Van Pallandtlaan 10
6998 AW Laag-Keppel
T 0314 642221
E-mail info@foreestgroenconsult.nl
[Http://www.foreestgroenconsult.nl](http://www.foreestgroenconsult.nl)

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	4
2.	METHODE VAN ONDERZOEK.....	5
2.1	BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED.....	5
2.2	METHODE	6
3.	RESULTATEN	7
4.	CONCLUSIE.....	9
5.	ADVIES	10
5.1.	INTRINSIEKE WAARDE.....	10
5.2.	AANVRAGEN VAN EEN ONTHEFFING	10

1. Inleiding

In opdracht van de Gemeente Lochem is een nader onderzoek uitgevoerd naar de steenuil bij het weiland tussen Het Erf en de Dorpsstraat in Almen en de omliggende omgeving.

De reden voor dit nader onderzoek is dat de gemeente het voornemen heeft om nieuwbouw te plaatsen op het weiland. De gemeente had meer duidelijkheid nodig over de aanwezigheid van steenuilen op en rondom de planlocatie en specifiek in een kast op de locatie dorpsstraat 50.

Het nader onderzoek heeft plaatsgevonden van april 2024 t/m mei 2024. Het nader onderzoek en de rapportage is uitgevoerd door D. Mattijssen MSc werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2. Methode van onderzoek

2.1 Beschrijving van het plangebied

Afbeelding 1: globale ligging van het plangebied, de rode lijn.

Het plangebied betreft een weiland in Almen. Het terrein is voor, in ieder geval, de afgelopen 20 jaar grasland geweest wat regelmatig werd begraasd. Zeer recentelijk is de bodem omgeploegd en het bestaat nu uit zand. Rondom het weiland staan knotwilgen. Noord en zuid grenst het weiland aan woningen. Oost is nog meer weiland en een boerderij. Zuidelijk van het plangebied loopt de Berkel. Aan de overzijde van de Berkel liggen weilanden en een bosgebied. Zuidwestelijk van het plangebied ligt een tennisveld en zwembaden en een camping. Verder naar het noorden toe ligt ook een bosgebied.

2.2 Methode

Voor de steenuil zijn drie veldbezoeken afgelegd binnen de optimale datumgrenzen van 15 februari tot en met 1 juni. Dit onderzoek is drie keer in de avond uitgevoerd (een half uur na zonsondergang tot 2,5 uur na zonsondergang). Twee van de drie onderzoek zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden. Omdat er bij het eerste bezoek al is vastgesteld dat er steenuil aanwezig is, voldoen twee avondbezoeken onder geschikte weersomstandigheden. Dit omdat het niet meer gaat om het uitsluiten van de steenuil. De onderzoeken voldoen aan de onderzoeksinspanning die is voorgeschreven in het kennisdocument 1.0 Steenuil van BIJ12 voor het aantonen van áánwezigheid van de steenuil.

Met deze twee gerichte onderzoeken kan worden vastgesteld waar de steenuil aanwezig is rondom de planlocatie.

Tabel 1: Data en duur bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijd
1	18 april 2024	D. Mattijssen	9 °C, 2 Bft, 6/8 - 7 °C, 2 Bft, 2/8	20:15 - 23:00
2	2 mei 2024	D. Mattijssen	18 °C, 1 Bft, 6/8 - 17 °C, 5 Bft, 8/8 afgebroken door noodweer	21:00 - 22:00
3	7 mei 2024	D. Mattijssen	15 °C, 1 Bft, 0/8 - 12 °C, 0 Bft, 0/8	21:15 - 23:45

3. Resultaten

Tijdens het veldonderzoek zijn twee steenuilen waargenomen in de tuin van Dorpstraat 50 en omringende tuinen. De dieren kwamen niet uit de op Dorpstraat 50 aanwezige kast. Deze steenuilen zijn gedurende de onderzoeksperiode overal op en rondom het plangebied waargenomen. Nest indicerend gedrag is rond de Dorpstraat 50 niet waargenomen.

Daarnaast zijn tijdens het onderzoek zijn twee broedlocaties van steenuilen waargenomen die in gebruik zijn (afbeelding 1).

Gravenweg 1 (bezette nestkast)

Op de westelijke locatie is één steenuil op de nestkast aangetroffen achter Gravenweg 1. 350 meter westelijk van de nestlocatie is dezelfde steenuil waargenomen in de wijk nabij deze nestkast.

Dorpsstraat 60 (bezette nestkast)

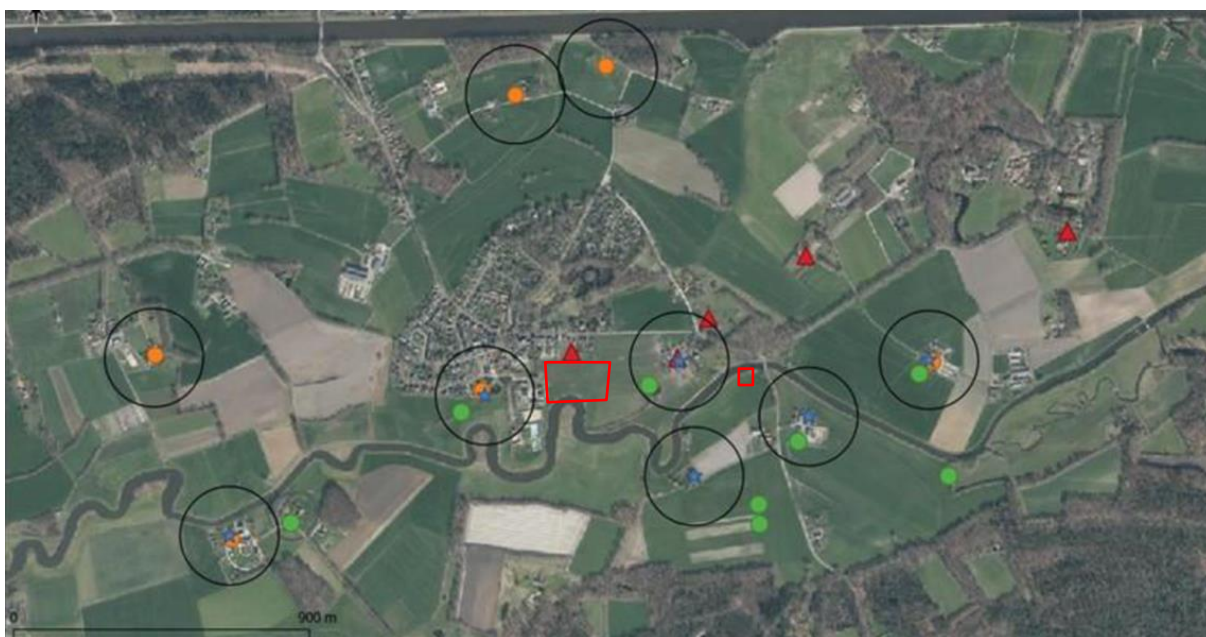
Daarnaast zijn twee steenuilen waargenomen bij en rondom de nestkast op het terrein van Dorpsstraat 60, oostelijk van de planlocatie. Deze steenuilen zijn rondom de boerderij waargenomen en bij het plangebied.

De nestlocaties(kasten) rondom de planlocatie, twee bewoond en een onbewoond, en de waarnemingsplekken van de steenuilen zijn weergegeven in afbeelding 2. In de afbeelding is een 300 meter radius weergegeven, waarbinnen de steenuil minimaal zijn territorium heeft. De planlocatie valt bij beide steenuilen binnen de 300 meter grens. Ook heeft, gedurende de maanden februari en maart 2024 een steenuil koppel in de nestkast in de tuin van Dorpsstraat 50 gezeten, persoonlijke mededeling eigenaar perceel. De steenuil is op deze locaties ofwel roepend dan wel jagend aangetroffen.

Afbeelding 2: Twee nestlocaties van de steenuil nabij de planlocatie. De cirkels geven een 300 meter radius om de nestlocaties heen. De blauwe stippellijn geeft de onderlinge afstand tussen de twee nestlocaties. De planlocatie is rood omcirkeld.

Eerder is onderzoek gedaan naar de steenuil rondom de planlocatie. De bevindingen zijn weergegeven in afbeelding 3.

Afbeelding 3: Overzicht van de homeranges rond de bezette nestkasten (oranje rondjes), en homeranges in de omgeving op basis van baltsroepjes (blauwe sterren). (bron: gemeente Lochem). Toegevoegd: Rode rechthoek: onderzochte planlocatie.

4. Conclusie

Er zijn twee bezette broedlocaties/territoria van steenuilen waargenomen: achter de Gravenweg 1 en op het terrein van de boerderij aan de Dorpsstraat 60. Deze locaties met territoria zijn weergegeven in afbeelding 1.

De nestkast in de tuin van Dorpsstraat 50 is aan het begin van dit jaar in gebruik geweest, mededeling eigenaar pand. Bij de nu uitgevoerde gerichte controles zijn de steenuilen niet bij de kast aangetroffen.

Steenuilen kunnen meerdere broed / rustplekken hebben in hun territorium. De nestkast op de Dorpsstraat 50 wordt waarschijnlijk ook gebruikt door de steenuilen die op een van de twee broedlocaties aanwezig zijn. Het meest waarschijnlijke is dat de kast behoort tot het territorium van de steenuilen die op de Dorpsstraat 60 broeden. Hier zijn eveneens twee steenuilen aangetroffen. Op de Gravenweg 1 slechts een exemplaar aangetroffen.

De steenuil is waargenomen op en rondom het gehele plangebied. Beide bezette broedlocaties liggen binnen 300 meter van de planlocatie. De 300 meter is de grens waarbinnen prooien voor jonge uilen worden gevangen.¹ Liggen broedlocaties meer dan 500 meter uit elkaar dan is er sprake van twee territoria.²

Dit maakt dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied van een van beide broedlocaties. De kast op Dorpsstraat 50 is op dit moment geen broedlocatie maar behoort wel tot de vaste rust en verblijfplaatsen van de steenuil binnen zijn territorium. Het plangebied wordt door de steenuil gebruikt om te jagen. Een beoordeling van het essentieel leefgebied van de steenuil is daarom noodzakelijk.

Indien blijkt dat het plangebied essentieel onderdeel is van het foerageergebied dient een ontheffing OW en BAL te worden aangevraagd.

¹ SOVON-onderzoeksrapport 2009/02 Terreingebruik en voedselkeus van broedende Steenuilen in de Achterhoek
Loes van den Bremer, Ronald van Harxen & Pascal Stroeken

² HET INVENTARISEREN VAN STEENUILTERRITORIA Stone.nl: Van Dijk A.J. 1993. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON, Beek-Ubbergen.

5. Advies

5.1. Intrinsieke waarde

Onder de Wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van Wet natuurbescherming voorkomen, bezitten deze bescherming. Onder de Wet natuurbescherming is het verplicht om voorzorgsmaatregelen te treffen. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant en valt onder de zorgplicht.

Direct voorafgaande aan de werkzaamheden dient het plangebied en de directe omgeving gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen dan moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

5.2. Aanvragen van een ontheffing

Geadviseerd wordt om voor de steenuil een analyse uit te laten voeren naar het belang van het plangebied voor de soort. Blijkt uit de analyse dat onvoldoende leefgebied overblijft is voor de steenuil een vergunning soorten bescherming van de OW en BAL noodzakelijk.

Door tijdig de analyses uit te voeren en een vergunning aan te vragen, kan ook op tijd worden begonnen met de mitigerende maatregelen en kunnen de dieren langzaam wennen aan de veranderingen in het leefgebied.